

Lustrum

Sollemnia aedificii a. D. MCMXI inaugurati

Separatum



Lustrum



Ménesi út 11–13.
Sollemnia aedificii a.D. MCMXI inaugurati

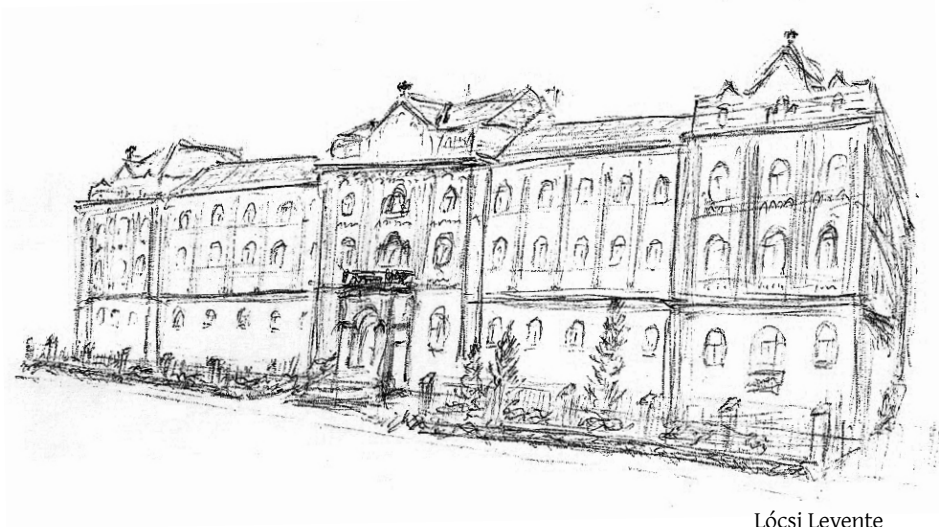
Ediderunt
László Horváth, Krisztina Laczkó, Károly Tóth,
et
András Péterffy (Appendix)

Typotex Kiadó–Eötvös Collegium
Budapest, 2011

Sumptibus NKA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

© Auctores et compositores, 2011
ISBN 978 963 279 441 9



Lócsi Levente

Szávai János

Gyergyai Albert és az Eötvös Collegium

Gyergyai Albertet, akkor még Szegő Albert néven, 1911-ben vették föl az Eötvös Collegiumba magyar és német szakra. Vagyis már itt, a Ménesi úti épületben kezdhetette meg tanulmányait, Bartoniek Géza igazgatósága alatt. Falun született, Nagybjomban, a gimnázium nyolc osztályát Kaposvárott végezte, és érettségi után került, nem kis meglepetésére, mert nem igazán bízott a sikerben, mint egy kései interjúban mondja, a magyar szellemi elitnek ebbe a nagyszerű műhelyébe.¹ Diákként mindössze három évet töltött a Collegiumban, ugyanis, mint oly sok collegista, ő is ösztöndíjas kiküldetést nyert Franciaországba, és így ott érte, Tours-ban 1914 nyarán a világháború kitörése.

A francia hatóságok internálták őt is, mint a Monarchia minden ott tartózkodó katonaköteles állampolgárát. Ezt a történetet egy másik collegistától, a Gyergyainál nyolc évvel idősebb Kuncz Aladártól ismerjük, *A fekete kolostor* című regényéből, amely rendkívül sötét színekkel ábrázolja a magyar internáltak sorsát. Gyergyai egészen másként emlékezik. „Mint Kuncz Aladár a Fekete kolostorban, én is ismerhettem a francia táborokat, amelyek az én esetemben nem is voltak rosszak; emberek és tűrhetőek voltak.”² E három év után 1917-ben betegsége miatt a Vöröskereszt segítségével Svájcba került, ahol is a lausanne-i egyetemen tanult két éven át, ugyanúgy egyébként, mint egy másik neves collegista, a nyelvész Bárczi Géza.

Gyergyai hazatérése után a budapesti egyetemen diplomázott, majd 1926-ban már mint tanár került vissza a Collegiumba. A Franciaországban, majd a francia Svájcban töltött öt év és az ott végzett tanulmányok Gyergyait eltérítették kezdeti irányultságától, a húszas évek elejétől fogva elsősorban mint franciás, a francia irodalom tanára, közvetítője és fordítója tevékenykedett. Eötvös collegiumi

¹ Gyergyai Alberttel beszélget Szávai Nándor. In: GYERGYAI Albert: *Védelem az esszé ügyében*. Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 1984, 450.

² GYERGYAI 1984, 450.

tevékenysége így tehát két szakaszra tagolódik: az első a felkészülés, a tanulás, a diákévek korszaka, a második, amely jóval hosszabb, hiszen néhány év szünettel (1938–1945) egészen a Collegium 1950-es felszámolásáig terjed, a tanáré, aki számos neves tudóst, tanárt, költőt, írókat tanított az intézmény keretein belül. Ennek a második korszaknak egyes részleteiről, a tanár Gyergyai hatásáról és aurájáról számos visszaemlékezés ad számot Fodor András naplójától³ kezdve Nagy András még kéziratban elbeszéléseiéig.

Itt személyesebbre váltok: mint Gyergyai keresztfia, később az egyetemen diákja, ha ma számvetést készítek, minden tekintetben Gyergyai-tanítványnak kell tekintenem magam. Annak a nagyon határozott kánonnak, amelyet ő már gimnazistakorom óta továbbadott nekem, és amelyet – akarva-akaratlan – sok tekintetben a magamévá tettem, két megingathatatlan pillére volt: a Collegium és a Nyugat folyóirat. Maga hozott el 1958-ban a könyvtárba, az akkor éppen nem létező Collegium szívébe és agyába, hogy itt készíthessem el OKTV-dolgozatomat, és ő vett rá azután 1959-ben, hogy a Tóth Gábor igazgatása alatt feléledő Eötvös Szakkollégium óráit, többek közt az övét, öt féléven át fölvegyem. Ez a szakkollégium azonban belesimult az akkori egyetemi színvonalba, és egyetlen pillanatra sem tudta felidézni a Gyergyai és apám elbeszéléséből kirajzolódó, az ötvenes-hatvanas évek uralkodó felfogásaitól radikálisan különböző varázslatos Collegium képét.

A kánonban az intézmények mellett természetesen személyek is helyet kaptak: a Collegiumhoz kapcsolódva Horváth János, a Nyugathoz kapcsolódva Babits Mihály. Holott a két szellemiség, nem is annyira a Collegiumé és a folyóiraté, mint inkább a Horváthé és a Nyugaté, nehezen (volt) összeegyeztethető. Egy 1958-ban írott esszéjében, amely a *Horváth Jánosról* címet viseli,⁴ de amely inkább a Collegiumról őrzött emlékeit, a Collegiumról kialakult felfogását fogalmazza meg sokszor lírai hévvel, Gyergyai megpróbálja feloldani ezt az ellentmondást. Egyrészt azzal, hogy főlemlíti, collegista elődei közül is sokan lettek, így Balázs Béla, Kuncz Aladár, Szabó Dezső, Laczkó Géza, a folyóirat fontos munkatársai, másrészt, mert – amint írja „az ilyen feszültségek csak a papíron kibírhatatlanok: tizennyolc-húsz éves korban még tág az agy s ruganyos a szív”.⁵

Gyergyai – amint beszámol róla – már gimnazistakorában olvasta Horváth János Ady-tanulmányát, és feltehetőleg olvasta 1911-ben megjelent azon írását, *A Nyugat magyartalanságait*, amely a tudós első komolyabb támadása volt az irodalmi folyóirat ellen. Horváth iránti feltétlen rajongása azonban a tízes években

³ FODOR András: *A somogyi diák*. Pécs, Pro Pannonia, 1999.

⁴ GYERGYAI Albert: *A Nyugat árnyékában*. Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 1963, 286–295.

⁵ GYERGYAI 1963, 293.

töretlen, még ha társaival egyetemben a Nyugat rendszeres olvasói közé tartozik is. Svájcból hazatérve Gyergyai már 1920-ban egy nagyobb tanulmányt publikál a festő-író Eugène Fromentin egyetlen regényéről, a *Dominique*-ről a Nyugatban,⁶ és attól kezdve, előbb Osvát Ernő, majd halála után Babits Mihály jóvoltából ő lesz, ahogyan mondták, „a Nyugat franciája”. Ebben a minőségében más collegistákat váltott, egyrészt Szabó Dezsőt, aki azonban saját elhatározásából távolodott el a folyóirattól, másrészt Laczkó Gézát, aki viszont meglehetősen rossz néven vette ezt a váltást.

A húszas évektől kezdve tehát Gyergyai egyszerre nyugatos és Eötvös collegista. (Eközben kereskedelmi iskolai tanár, a budapesti egyetemre csak 1950-ben nyer kinevezést, ott egészen 1963-as nyugdíjazásáig tanít). Ez a kettősség nyilvánvalóan meghatározza választásait, mint ahogy azt is, hogy kikre tett maradandó hatást tanítványai közül. Diákként „határtalan tiszteletteludással” van tanárai, Horváth János, Németh Gyula, Eckhardt Sándor iránt; úgy néz, írja, „mint egy fél-istenre a Törökországot is megjárt Németh Gyulára, s fenyegethettek, verhettek, mégsem mertem tegezni”.⁷ Kortársaival nem érez „mélyebb, sorsszerűbb közöséget vagy csak külön, egyenként”, inkább a nálánál tíz-tizenöt évvel fiatalabbak állnak hozzá közel. „Kereszturyék, Szávaiék vagy Képes Gézáék »nemzedékét« mindig jobban szerettem, jobban is értettem, mint a magamét”⁸ – írja 1958-ban. Kiegészíthető volna ez a lista más, a harmincas és negyvenes években felvett collegistákkal, akikkel szintén közeli kapcsolatot alakított ki Gyergyai Albert – Nagy Pétertől egészen Réz Pálig, Benyhe Jánosig és Lator Lászlóig.

De mi volt a Collegium szerepe és indíttatása ebben a húszas években kialakult szellemiségben? A tekintélyek, pontosabban a szellemi tekintélyek tisztelete, amelyről az imént volt szó, csak az egyik összetevője a collegiumi örökségnek, hasonlóan fontos és lényegi a kritikai megközelítés folytonossága. Maga Gyergyai a következőképpen fogalmazza meg ezt a többszörösen összetett, a két véglet roppant szervesen magába foglaló collegiumi jelleget. „Ha azt kérdem magamban [...] mit köszönhetek a Kollégiumnak? Ma is csak azt felelhetem, amit kezdettől fogva: mindent! A tudás szomját, az ismeret ízét, a nemes dolgok szeretetét, a bírálat féktelen, magunkon is túlemelkedő szabadságát, a gúnynak és alázatnak azt a kibogozhatatlan keverékét, amely a kollégiumi szellem egyik legnehezebben tűrt, leghamarabb félreértett s legjellegzetesebb vonása, s amely legalább olyan rokon Voltaire-rel, mint Kempis Tamással, az érzelmi és ösztönélet könyvekkel védett, könyveken átszúrt, könyvekkel eszményített kertészetét, az elődökkel

⁶ GYERGYAI Albert: *Dominique*. *Nyugat* 13. évf. (1920) 23–24. sz., 1127–1130.

⁷ GYERGYAI 1963, 288–289.

⁸ GYERGYAI 1963, 286–287.

s utódokkal való közös és természetes munkakedvet, az önzetlen szellemi élet szinte vallásos tiszteletét, mindazt, ami jó bennem, csak azt, ami valóban jó bennem, amit a régiektől kaptam, s amiből talán egy szemernyit a fiataloknak is átadhatok.”⁹

A magajellegzetes beszédmódjában Gyergyai Albert, úgy vélem, rendkívül pontosan és éleslátóan fogalmazza meg a collegiumi szellem lényegét. A Collegium célja, eszerint, szabad szellemek formálása, abban az értelemben, ahogyan a Gyergyai által is fölemlített Nietzsche („Adyval keltünk, Nietzschevel feküdtünk és Ibsennel takaróztunk”¹⁰) használja a *freie Geister* terminust, szembeállítva azt a kötött szellemekkel.¹¹ A collegiumi szellemiség alapeszméje ezek szerint a Könyv civilizációja, lényegi eleme a tradícióra építkezés. Másfelől e szellemiség közel áll ahhoz a pascali gondolathoz, amely szerint az emberi létezés sine qua non feltétele három alkotóelemnek, a bizonyosságnak, az alázatosságnak és a kételynek a harmonikus együttese,¹² de azzal az eszmerendszer súlypontját áthelyező különbséggel, hogy a collegista szellemiség a kétely helyébe egy sokkal erőteljesebb, valósággal korrozív elemet, a voltaire-i gúnyt lépteti be.

Hat évtizedes irodalomtörténeti működésében is pontosan megmutatkozik ez a fajta, kempisi-voltaire-i kettősség, míg viszont szépírói működéséből (háromkötetnyi emlékezéséből és verseskötetéből) mintha hiányoznék a szarkasztikus ábrázolásmód. Gyergyai egyfelől áhítattal, sőt alázattal közeledik azokhoz a nagy alkotókhoz, akikről esszéiben szól, polemikus írásaiban viszont egészen másféle felfogást érvényesít, olyan jellegűt, amelyet Németh G. Béla egy 1974-es viszonzálaszának találó címében *Méz és malíciának* aposztrofált.¹³ Ezúttal egy másik, nevezetes disputáját szeretném röviden fölidézni, jelzendő a collegiumi szellemiség meghatározó hatását Gyergyai minden írásán, méghozzá azt a disputát, amelynek témája a katolikus költészet, és amely Illyés Gyulával és Babits Mihállyal állította szembe Gyergyait.

⁹ GYERGYAI 1963, 287–288.

¹⁰ GYERGYAI 1963, 287.

¹¹ NIETSCHE, Friedrich: *Emberi, nagyon is emberi. Könyv szabad szellemek számára*. Ford. HORVÁTH Géza Budapest, Osiris Kiadó, 2008. Mottójában a német filozófus Voltaire-nek „a szellem egyik legnagyobb megszabadítójának” fejezi ki „személyes hódolatát”.

¹² PASCAL, Blaise: *Pensées*. Ed. Leo BRUNSCHVICG. Paris, Classiques Garnier, 1955, 146. « *Soumission*. - Il faut savoir douter où il faut, assurer où il faut, en se soumettant où il faut. Qui ne fait ainsi n’entend pas la force de la raison. »

¹³ NÉMETH G. Béla: Megközelítés és méltányosság, *Irodalomtörténet* VI. évf. (1974) 3. sz., 724–729. A disputa témája „Az el nem ért bizonyosság” című Arany János költészetével foglalkozó és Németh hét tanítványának az írásait tartalmazó tanulmánykötet, amelyről Gyergyai az *Irodalomtörténet* VI. évf. (1974) 1. számában közölt bírálatot.

A vita valamennyi írását a Nyugat közölte. Illyés vehemens tanulmánya az 1933. április elsejei számban jelent meg, ezt követte Babits írása az első májusi szám Könyvről könyvre rovatában, amelyben lényegileg Illyésnek ad igazat; Gyergyai Albert június elsejei hosszú cikkében elsősorban Illyéssel és közben futólag Babitscsal polemizál, majd erre következik a június 16-i számban egy újabb Babits-írás, ugyancsak a Könyvről könyvre rovatban, ahol a költő, érvelés helyett, két mérges szúrással kívánja elintézni Gyergyait. Az Illyés-cikk tulajdonképpen két magyar papköltő (Mécs László és Kocsis László) költészetének ürügyén általánosabb kérdésekről értekezik, a magyar és a francia katolicizmus hasonlóságairól és még inkább eltéréseitől, és legfőképpen az egyház, mint világi és gazdasági hatalom és a szellemi teljesítmény inkompatibilitásáról. Konklúziója, amelyet Babits is megismétel első szövegében, hogy „az anyag bilincsbe köti a szellemet”,¹⁴ másrészt hogy amikor „a költő megköti magát, elszegődik vagy odaszegődik, szolgál valamit, már a szavak is jelzik, hogy valami gyanús dologról van szó.”¹⁵ Az ilyen költő, mondja Illyés Gyula, nem apostol, amint várnánk, hanem csak zsoldos.¹⁶

Illyés gondolatmenetének (amely egyébként pontosan egybevág, bár nem hivatkozik rá, Sigmund Freud *Tömegpszichológiájának* az egyházra vonatkozó elemzéseivel¹⁷) végső következtetése szerint: nem lehetséges, hogy valaki költő és katolikus legyen egy időben, más szóval, hogy a katolikus legföljebb retorikus verselő, az igazi költő viszont, hiába vallja magát annak, nem igazi katolikus. Babitsnál ugyanez tömörebben megfogalmazva: „Az a katolikus költő, akit egyházához az érdekek és viszonyok láncolata fűz, könnyen tekintheti az egyházat maga is felekezetnek, sőt politikai pártnak, melynek pillanatnyi érdekei és céljai, tudtán és akaratán kívül is, korlátozhatják költészetének szabadságát és őszinteségét.”¹⁸ Még hozzáteszi, mintegy megismételve Illyés konklúzióját, hogy „az igaz katolikus költő gyakran kívül állott az Egyházon, sőt olykor látólag ellentétben azzal”.¹⁹

Gyergyai, a collegiumi voltaire-iánus szellemhez híven, a vitapartner magasztalásával kezdi írását, csak utána fog hozzá fenntartásai sorolásához: „Csak az a baj, hogy az ily szakértő tekintélye nemcsak a biztos tényeket fogadtatja el

¹⁴ ILLYÉS Gyula: Katolikus költészet. In: *Iránytűvel I.* Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 1975, 347.

¹⁵ ILLYÉS 1975, 329.

¹⁶ ILLYÉS 1975, 347. Gyergyai tévesen, Illyés helyett Babitsnak tulajdonítja a zsoldos szó használatát.

¹⁷ FREUD, Sigmund: *Tömegpszichológia*. Ford. SZALAI István. Budapest, Cserépfalvi Kiadó, 1995.

¹⁸ BABITS Mihály: *Könyvről könyvre*. Budapest, Magyar Helikon, 1973, 139.

¹⁹ BABITS 1973, 139.

az olvasóval, hanem sokszor oly érveket, nézeteket, sőt elmésségeket, amelyek, igen enyhén szólva, legalábbis aggályosak, s amelyeknek hitelét pusztán a cikkíró egyénisége, vagyis egyéni varázsa, heve és retorikája biztosítja.”²⁰ Ezután következhet maga a polémia: „legyen szabad profán módra, hevenyészve, első olvasásra, a cikk egyes részleteivel s egy kissé szellemével is pörbeszállnom”.²¹

E pörbeszállásban maga a módszer a jellegzetes, a Collegium szellemében iskolázott, a téves tényeket korrigáló, a fogalmak pontos meghatározásából kiinduló, szigorú logikájú, mondhatni: tudósi okfejtés. Gyergyai ugyan nem tartja magát „irodalomtudósnak”, igaz az irodalomtudományt is „csak a mai tudományok határolt, hasznos és valljuk be: felemás utáztatának” tartja,²² szándéka szerint esszét ír, de ez a fajta esszé felfogása szerint „szigorú és igényes”.²³ Illyésnek főleg azt veti a szemére, hogy a katolikus kifejezést hol szűkebb, hol tágabb értelemben használja, ahogy éppen a maga tézise kívánja,²⁴ másrészt pedig, hogy meglehetősen mechanikus összefüggést lát egyfelől az anyagi javak birtoklása, illetve hiánya, másfelől a szellem szabadsága és ekként a szellemi teljesítmény között. És mer eközben vitába szállni a számára, de az 1930-as évek elején nem csak az ő számára már-már megfellebbezhetetlen tekintélyt jelentő Babits Mihállyal is, amikor kifogásolja, hogy olyan érvet hoz fel, Dantéét méghozzá, Illyés tételének a védelmére, amely az adott szituációban, vagyis 1933-ban semmiképpen sem lehet releváns.²⁵

Gyergyai magát Babitsot, annak Dante tanulmányát idézi, hogy cáfolja eme állítását, amelyre majd második cikkében Babits azzal vág vissza, hogy fejére olvassa Gyergyainak, elkövette a filológusi bűnök bűnét: pontatlanul idézte az első Babits-cikk szövegét.²⁶ Ezzel aztán ügyesen ki is tér a problematika megtárgyalása elől.

Maga Gyergyai Albert nem vette bele 1962 és 1975 közt megjelent négy gyűjteményes kötetének egyikébe sem annak idején elhíresült írását, holott Babits idevonatkozó két szövegét már 1973-ban, Illyés Gyuláét pedig 1975-ben újra kiadták. Gyergyai polemikus cikke csak 1984-ben, az általam

²⁰ GYERGYAI Albert: Katolikus költészet. In: *Védelem az esszé ügyében*, Budapest, Szépirodalmi Kiadó, 1984, 375.

²¹ GYERGYAI 1984, 375.

²² GYERGYAI 1984, 448.

²³ GYERGYAI 1984, 13.

²⁴ „Illyés cikke adós maradt a katolikus szó meghatározásával, hogy aztán hol legtágabb, hol legszűkebb értelemben használhassa, a »klerikális«, »dogmatikus«, »spirituális«, »orthodox« vagy csak »keresztény« jelzők helyett” (GYERGYAI 1984, 383).

²⁵ „Hol a leghalványabb hasonlóság a középkori s a mai Egyház között?” (GYERGYAI 1984, 378).

²⁶ BABITS 1973, 151–152.

összeválogatott kötetben (*Védelem az esszé ügyében*) vált újból hozzáférhetővé.²⁷ Több tekintetben is izgalmas látteletként, azt bizonyítva, hogy a collegiumi szellemiség, pontosabban, a Gyergyai által megfogalmazott Kempis–Voltaire-féle szellemiség, adott helyzetben felülírhatja, mert a Collegiumban elsajátított értékek szerint felül kell írnia, a Nyugat bűvös vonzerejét.

²⁷ Azóta digitalizált formában is elérhető a www.epa.oszk.hu honlapon (2010. október 26.).

Tartalomjegyzék

<i>Laudationes externorum</i>	9
René Roudaut	11
François Laquièze	14
Monique Canto-Sperber	15
Salvatore Ettore	16
Andrea Ferrara	18
Chiara Faraggiana di Sarzana	21
P. J. Rhodes	23
Herwig Maehler	24
Chris Carey	26
Mike Edwards	28
Shawn Gillen	29
Nikolaus Hamm	32
Elisabeth Kornfeind	34
Leonore Peer	36
Christian Gastgeber	38
Hermann Harrauer	42
Herbert Bannert	45
Jana Grusková	46
Christine Glaßner	47
August Stahl	48
Javier Pérez Bazo	50
Alicia Gómez-Navarro	52
 <i>Laudationes Hungarorum</i>	 57
Réthy Miklós	59
Hoffmann Rózsa	61
Dux László	65
Mezey Barna	67
Szepessy Tibor	70
Hiller István	73
Keszei Ernő	74
Dezső Tamás	76
Kozma László	77

Soós Anna	79
Pintér Károly	82
Kátai Zoltán	84
Körmendy Mariann	85
Karsai György.....	87
Kincses János	90
<i>Rectores</i>	93
Conspectus	95
Gerevich Tibor: Az Eötvös Collegium története – Bartoniek Géza (1854–1930)	96
Kiss Jenő: Gombocz Zoltán életéről és munkásságáról	103
Markó Veronika: Szabó Miklós	113
Nagy János: Keresztury Dezső	126
Pál Zoltán: Lutter Tibor	132
Szijaártó István: A világra nyitott ablak	136
Vekerdy József	145
Bertényi Iván: Igazgatói működésem az Eötvös József Collegiumban (1993–1996) . . .	147
Bollók János.....	149
Takács László	154
<i>Historica • Res gestae</i>	161
Gángó Gábor: Eötvös József és barátai egyetemi éveiről, különös tekintettel a politikatudományi képzésre	163
Garai Imre: A magyar középiskolai tanári szakma kialakulása	176
Tóth Magdolna: „A budai parti ígéretföldje”	203
Kovácsik Antal: Az Eötvös Collegium Ménesi úti épületének felavatása a korabeli sajtó tükrében	211
Markó Veronika: Hogyan lett az Eötvös József Collegium könyvtárából az Irodalomtudományi Intézet Eötvös Könyvtára?	220
Szójka Emese: Fülep Lajos néprajzi gyűjteménye	236
Kucsman Árpád: Kémikusok a régi Eötvös Collegiumban	272
Győri Róbert: A múlttal való tudományos leszámolás – Eötvös collegista geográfusok az 1950-es években	288
Czifrusz Márton: Helyek és pozíciók újraírása – Wallner Ernő, Lettrich Edit és a hazai szociálgeográfiai iskola viszonya Mendöl Tibor örökségéhez	312
Tóth Károly: Művészettörténészek az Eötvös Collegiumban (1896–1950).....	328
Ritoók Zsigmond: Klasszika-filológia az Eötvös Collegiumban.....	345
Kucsman Árpád – Liptay György: Eötvös-kollégisták a Fasori Gimnázium tanári karában	348
Kapitány Adrienn: Az 1950-es évek a Kollégium történetében.....	365

Marafkó László: Nagyhatalmak ugratása, avagy groteszk lapok az Eötvös Kollégium félmúltjából	378
Dénes Iván Zoltán: Diákmozgalom Budapesten 1969-ben	383
Bakos István: Emlékeim a kollégista Kilencekről	401
ifj. Arató György: „Szabadság a jelszavunk” Március 15-e az Eötvös Kollégiumban, 1955–1984	410
Szabics Imre: Az Eötvös József Collegium és az École Normale Supérieure	419
Nemes Tibor: Az Eötvös Collegium és az École Normale Supérieure közötti közvetlen kapcsolatok újraélesztése a 80-as években	428
Bubnó Hedvig: Összefoglaló a collegiumi spanyol nyelvoktatásról, 1992–2010	432
<i>Historica • Magistri</i>	435
Korompay H. János: Horváth János és az Eötvös Collegium	437
Móser Zoltán: Ha a szellem napvilága ragyog	456
Farkas Zoltán et alii: Czebe Gyula élete dokumentumokban	463
Szakály Sándor: Szurmay Lajos, tábornok az Eötvös Collegiumból	553
Szávai János: Gyergyai Albert és az Eötvös Collegium	563
Ress Imre: Hugo Kleinmayr és a germanisztikai oktatás megalapozása az Eötvös Collegiumban	570
Kiss Jenő: Zsirai Miklós	579
Keszthelyi Lajos: Bay Zoltán	596
Pál Zoltán: Keresztury Dezső igazgatósága az állambiztonsági megfigyelések tükrében	599
Keszthelyi Lajos: Faragó Péter	612
Farkas Zoltán: Gyóni Mátyás	617
Papp István: Kettős ügynök – Nagy Péter, Szabó Dezső és az állambiztonság	625
Balogh Elemér: Szász Imre versus Brusznay Árpád	638
Bottyán Gergely: Antal László és a mai magyar nyelvtudomány	643
Dörnyei Sándor: Emlékezés Tomasz úrra	648
Ifj. Tomasz Jenő: Tomasz úr és az Eötvös Collegium	653
<i>Memorabilia</i>	683
„Felújítani azt, ami érdemes” – Beszélgetés Elekfi Lászlóval	685
Tóth Gábor: Az idő sodrában	709
Lekli Béla: Az Eötvös Kollégium az 1956 utáni években	836
Gereben Ferenc: Egyetemi évek (1962–1967)	838
Kósa László: Az Eötvös Kollégiumban éltem én is (1963–1967)	861
Bakos István: Az Eötvös Kollégium autonómiaöregvései és Baráti Körének megalakítása	889
Galántai Ambrus: Szubjektív történelem	899

Studia Germanica 923

Balázs Sára: "Freiwillig dient der Geist":

Germanistik in der Veranstaltungsreihe des Lustrum Saeculare Collegii 925

Eve-Marie Kallen: Dezső Keresztury als Kulturvermittler und Pädagoge

und das Eötvös-Collegium 928

August Stahl: „Schlussstück“. Rilkes Sicht und Deutung des Todes 944

Frank Baron: Die Entstehung des Faust-Mythos im 16. Jahrhundert 962

Christine Glaßner: Zur handschriftlichen Überlieferung der Visiones Georgii 967

András F. Balogh: Schlacht der Stereotype in der Vngrischen

Schlacht des Jacob Vogel 975

Ilona Feld-Knapp Cathedra Magistrorum – Lehrerforschung.

Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen 982

Géza Horváth: Elmar Tophoven, der Begründer des Europäischen

Übersetzer-Kollegiums 997

Anita Czeglédy: „Schutzmarke: der Steg.“

Interkulturalität in Márton Kalász' Lyrik 1006

Studia Slavica 1021

Katalin Kroó: Slawistik in der Veranstaltungsreihe

des Lustrum Saeculare Collegii 1023

Urs Heftrich: Lew Tolstoi und Anton Tschechow: Zum Doppeljubiläum 2010 1025

Bettina Kaibach: Raum für Nostalgie: Steppe und Prärie in Anton Čechovs Step'

und Willa Cathers My Ántonia 1032

Wolf Schmid: Eventfulness and Context 1052

Studia Classica 1065

Tamás Mészáros: Klassische Philologie in der Veranstaltungsreihe

des Lustrum Saeculare Collegii 1067

Mike Edwards: The Application of Criticism to Textual Criticism 1069

Herwig Maehler: Pindar und die Tyrannen 1076

P. J. Rhodes: The Erxadieis inscription 1084

Artes 1093

Teleki Pál, a Collegium kurátora (1920–1941) 1095

Epikus és komikus collegiumi enumeráció 1935-ből – Közreadja: Takács László 1100

Farkas Zsuzsa: Fotótörténeti adalékok az Eötvös Collegium archív fotóiról 1119

Sütle Ágnes Katalin: Az Eötvös Collegium épülete 1137

Havas László: Hadrianus mint Pseudo-Alexandros? 1146

Sántháné Gedeon Mária: Kultúraközi kommunikáció: magyarságkép az angol mint lingua franca tükrében	1156
Csuday Csaba: Az irodalom: „negatívan élni”	1161
Szlukovényi Katalin: Kollégisták, költők, korszakok: szépirodalmi hagyományok az Eötvös Collegiumban	1165
<i>Membra et alumni</i>	1179
<i>Pro patria defuncti</i>	1211
Tartalomjegyzék	1215
Appendix – Mellékletek jegyzéke	1221

Kedves Olvasó!

Önre gondoltunk, amikor a könyv előkészítésén munkálkodtunk. Kapcsolatunkat szorosabbra fűzhetjük, ha belép a *TypoKlubba*, ahonnan értesülhet új kiadványainkról, akcióinkról, programjainkról, és amelyet a www.tygotex.hu címen érhet el. Honlapunkon megismerkedhet kínálatunkkal is, egyes könyveinknél pedig új fejezeteket, bibliográfiát, hivatkozásokat találhat, illetve az esetlegesen előforduló hibák jegyzékét is letöltheti.

Kiadványaink egy része e-könyvként (is) kapható:

www.interkonyv.hu

Észrevételeiket a velemeney@tygotex.hu e-mail címen várjuk.

Kiadja az Eötvös Collegium és a Typotex Kiadó, az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: dr. Horváth László – Votisky Zsuzsa

Tördelte: Vidumánszki László

A borítót tervezte: Tóth Norbert

Terjedelem: 85,6 (A/5) ív

Nyomta és kötötte: Séd Nyomda, Szekszárd

Felelős vezető: Katona Szilvia